

I – Đọc hiểu

Tiếng vườn

Mùa xuân về lúc nào không rõ. Tôi nghe tiếng vườn gọi.

Trong vườn, cây muỗm khoe vòng hoa mới. Hoa muỗm tua tủa trở thẳng lên trời. Hoa muỗm chính là chiếc đồng hồ mùa xuân. Muỗm nở sớm để đơm hoa kết trái vào giáp Tết.

Hoa nhài trắng xía bên vại nước. Những bông nhài xinh, một màu trắng tinh khôi, hương ngào ngạt, sực nức. Màu xanh của búp lá vừa hé khỏi cành đã bừng bừng sức sống. Khi hoa nhài nở, hoa bưởi cũng đua nhau nở rộ. Từng chùm hoa bưởi, cánh trắng chẳng kém hoa nhài, nhưng hoa bưởi lại có những tua nhị vàng giữa lòng hoa như những bông thủy tiên thu nhỏ. Hoa bưởi là hoa cây còn hoa nhài là hoa bụi. Hoa cây có sức sống mạnh mẽ. Hoa bụi có chút gì giản dị. Hương tỏa từ những cánh hoa, nhưng hương bưởi và hương nhài chẳng bao giờ lẫn. Mỗi thứ hoa đều có tiếng nói của riêng mình.

Những ấn tượng nhất là những tán xoan. Cả mùa đông phơi thân cành khô cong trước gió lạnh. Vậy mà chỉ hơi xuân chớm đến, trên những cành cây tưởng chừng khô như chết ấy, bỗng vỡ òa ra những chùm lộc biếc. Lộc xoan có màu ngọc lục sang trọng, nhìn ngắm mãi vẫn chưa hết vẻ đẹp của búp trên cành. Và trong những tán cây vườn, mọi sinh vật đều tụ hội. Chim vành khuyên lích chích tìm sâu trong bụi chanh. Những cánh ong mật quay tít trên chùm hoa bưởi. Tiếng chim gáy gù gù trong khóm tre gai. Đàn chào mào ríu rít trên các cành xoan, vừa đứng ở vườn này đã chạy sang vườn khác.

(Theo Ngô Văn Phú)

Khoanh tròn chữ cái trước ý trả lời đúng

Câu 1. Câu “Mùa xuân về lúc nào không rõ” ý nói gì ?

- a- Mùa xuân chưa về
- b- Mùa xuân đã về rồi
- c- Mùa xuân về lúc nào không rõ

Câu 2. Vì sao tác giả nói “Hoa muỗm chính là chiếc đồng hồ mùa xuân”?

- a- Vì hình dáng hoa muỗm giống chiếc đồng hồ
- b- Vì hoa muỗm nở là báo hiệu mùa xuân về
- c- Vì hoa muỗm thường nở vào một giờ nhất định

Câu 3. Dòng nào ghi đúng, đủ những loài hoa được miêu tả trong bài?

- a- Hoa muỗm, hoa nhài, hoa chanh
- b- Hoa muỗm, hoa bưởi, hoa xoan
- c- Hoa muỗm, hoa nhài, hoa bưởi

Câu 4. Tác giả có ấn tượng nhất với loài cây nào trong vườn?

- a- Cây xoan
- b- Cây muỗm
- c- Cây chanh

Câu 5. Nội dung chính của bài văn là gì?

- a- Miêu tả vẻ đẹp của các loài hoa trong vườn khi mùa xuân đến

b- Miêu tả vẻ đẹp của cảnh vật trong khu vườn khi mùa xuân đến

c- Miêu tả vẻ đẹp của những tán xoan trong vườn khi mùa xuân đến

II – Chính tả, Luyện từ và câu, Tập làm văn

Câu 1. a) Điền tiếng chứa vần có âm chính **yê** hoặc **ya** thích hợp với mỗi chỗ trống

(1) Cửa Nhật Lệ đêm đêm

Sáng ngời ngọn đèn biển

Đèn soi nước triều lên

Gọi con về bến.

(Theo Nguyễn Văn Dinh)

(2) Cha đi tập kết. Nhà nghèo

Sớm.....tay mẹ chống chèo nuôi con.

(Theo tố Hữu)

b) Gạch dưới những chữ ghi thiếu dấu thanh và viết lại các từ cho đúng

bóng chuyên, kẻ chuyên, chim yêng, khuyêt điêm, xao xuyén

.....

Câu 2. Từ mỗi ví dụ ở cột A, hãy cho biết : Từ in đậm là từ đồng âm hay từ nhiều nghĩa ? (Trả lời bằng cách điền vào ô trống ở cột B)

A	B
a) – Nam chạy còn tôi đi - Đồng hồ nào chạy nhanh	Từ chạy là từ.....

b) – Bé mở lồng để chim bay đi - Đàn trâu chạy lồng ra bãi cỏ	Từ lồng là từ.....
c) - Nhà tôi ăn sáng lúc 6 giờ 30 phút - Da cô ấy ăn nắng lăm	Từ ăn là từ.....

Câu 3. Đặt câu có từ đồng mang những nghĩa sau:

a) “Đông” chỉ một hướng, ngược với hướng tây:

.....

b) “Đông” chỉ một mùa trong năm:

.....

c) “Đông” chỉ số lượng nhiều:

.....

Câu 4. Lập dàn ý cho bài văn miêu tả một cảnh đẹp ở địa phương em

Gợi ý

a) Mở bài: Giới thiệu bao quát về cảnh sẽ tả (cảnh gì, ở vị trí nào, có nét đẹp gì nổi bật) Hoặc : Lí do yêu thích và chọn tả cảnh đẹp đó (VD : gắn với kỉ niệm thời thơ ấu /vì vẻ đẹp độc đáo...)

b) Thân bài

Tả từng phần của cảnh hoặc sự thay đổi của cảnh theo thời gian

(Dựa vào cách tả đã lựa chọn và trình tự quan sát cảnh đẹp cụ thể ở địa phương để triển khai, sắp xếp các ý sao cho phù hợp ; trọng tâm miêu tả tùy thuộc vào nét tiêu

biểu của từng cảnh vật, VD : tả rừng phải rõ về cây, tả sông / biển phải rõ về nước, tả núi phải rõ về đặc điểm hình dáng...)

c) Kết bài: Nêu nhận xét hoặc cảm nghĩ của em về cảnh đã tả (VD: cảnh đẹp ở địa phương nhưng đã từng nổi tiếng khắp nước ; là niềm tự hào của em về quê hương , đất nước...)

.....
.....

Câu 5. Viết đoạn mở bài theo kiểu gián tiếp và kết bài theo kiểu mở rộng cho bài văn tả một cảnh đẹp ở địa phương em (cảnh đã xác định để lập dàn ý miêu tả trong bài tập 4 ý a) :

a) Đoạn mở bài gián tiếp:

.....
.....

b) Đoạn kết bài mở rộng:

.....
.....
.....
.....

ĐÁP ÁN

Phần I –

1. b

2. b

3. c

4. a

5. b

Phần II –

Câu 1. a) (1) thuyền (2) khuya ; b) chuyền, chuyệן, yềng, khuyết, xuyên

Câu 2.

A	B
a) – Nam chạy còn tôi đi - Đồng hồ nào chạy nhanh	Từ chạy là từ nhieu nghĩa
b) – Bé mở lồng để chim bay đi - Đàn trâu chạy lồng ra bãi cỏ	Từ lồng là từ đồng âm
c) - Nhà tôi ăn sáng lúc 6 giờ 30 phút - Da cô ấy ăn nắng lắm	Từ ăn là từ nhieu nghĩa

Câu 3. VD: a) Con đặng đặng vừa trông vừa chạy

b) Mùa đông đã về bên bờ sông Hương

c) Cửa không ngon nhà đông con cũng hết

Câu 4. Tham khảo (dàn ý)

(1) *Tả cảnh Hồ Gươm* (Hà Nội)

a) Mở bài : Hồ Gươm là cảnh đẹp giữa Thủ đô Hà Nội, là hình ảnh tiêu biểu cho vẻ đẹp của đất nước Việt Nam

b) Thân bài (tả từng phần của cảnh) :

- Mặt hồ rộng mênh mông ; nước trong xanh, sóng gợn lăn tăn ; là tấm gương hình bầu dục soi cảnh mây trời, in bóng những cây phượng, cây liễu, cây si quanh bờ,...

- Tháp Rùa như ngôi nhà xinh xắn nổi lên giữa hồ, ẩn hiện trong màn sương sớm ; đỉnh tháp gắn ngôi sao, tỏa sáng ánh đèn khi trời tối,...

- Cầu Thê Húc làm bằng gỗ sơn đỏ, cong cong như chiếc cầu vồng nhỏ nổi vào đền Ngọc Sơn – hòn đảo gần bờ rợp bóng cây xanh ; trong đền nghi ngút khói hương, khách đến tham quan và đi lễ tập nập,...

- Quanh hồ : ngọn Tháp Bút vươn thẳng lên trời cao ; nhà thủy tạ nhô ra phía mặt hồ ; những thảm cỏ xanh mượt mà, những bồn hoa nhiều sắc màu rực rỡ,... tất cả đều góp phần tạo nên vẻ đẹp của Hồ Gươm.

c) Kết bài : Tự hào về cảnh đẹp Hồ Gươm, biết ơn những người đã tô điểm cho cảnh sắc quê hương ngày càng thêm đẹp và có ý nghĩa

(2) **Tả cảnh núi Bà Đen** (Tây Ninh)

a) Mở bài: Núi Bà Đen – thắng cảnh của miền sơn cước Tây Ninh, ngọn núi nổi bật giữa một vùng đất bằng phẳng của miền Đông Nam Bộ.

b) Thân bài (tả sự biến đổi của cảnh theo thời gian) :

- Bình minh : hòn núi biến màu theo sự thay đổi của ánh sáng (từ xám xịt thành tím sẫm, từ tím sẫm đổi ra màu hồng ; từ màu hồng thành vàng nhạt. Khi sáng hẳn mới trở lại màu xanh biếc thường ngày)

- Buổi trưa : núi xanh bóng cây, nắng lấp lóa ; tháp thoáng mái chùa gần đỉnh núi ; đường dây cáp treo nối từ chân núi lên đến tận chùa, nhìn rõ bóng người thấp thoáng trong ca-bin từ từ chuyển động,... vài cánh chim lướt ngang bầu trời,...

- Buổi chiều : núi trở lại màu tím sẫm rồi màu xám âm u ; đàn chim bay về tổ ở rừng cây trên núi ; khói cơm chiều từ chân núi bay lên cao – ngọn núi thêm mờ ảo, uy nghiêm,...

- Buổi tối: núi nhòa lẫn vào bóng đêm; thấp thoáng những ngọn đèn từ ngôi chùa trên cao, trông xa như những vì sao lấp lánh,...

c) Kết bài : Núi Bà Đen vừa là cảnh đẹp nổi tiếng, vừa là nơi ghi dấu những chiến công oanh liệt thời kháng chiến chống Mĩ – niềm tự hào của em về quê hương đất nước.

Câu 5. Tham khảo (đoạn văn):

(1) Mở bài kiểu gián tiếp

Tả cảnh Hồ Gươm: Hà Nội có nhiều hồ đẹp. Hồ Tây rộng mênh mông, ngạt ngào hương sen thơm khi hè về. Hồ Bảy Mẫu nổi bật giữa công viên Lê-nin sắc màu rực rỡ. Nhưng đẹp nhất và ý nghĩa nhất đối với em vẫn là cảnh Hồ Gươm – vẻ đẹp tiêu biểu của Thủ đô, niềm tự hào của mọi người dân trên đất nước Việt Nam.

Tả cảnh núi Bà Đen: Qua tranh ảnh, em đã từng thấy cảnh hùng vĩ của những ngọn núi cao, cảnh rừng cây đại ngàn xanh ngút tầm mắt. Núi và rừng thường gắn bó với nhau. Vậy mà ở quê em, giữa vùng đất bằng phẳng đồng ruộng Tây Ninh, núi Bà Đen sừng sững mọc lên như món quà tặng độc đáo của thiên nhiên dành cho quê hương em và du khách bốn phương.

(2) Kết bài kiểu mở rộng

Tả cảnh Hồ Gươm: Hồ Gươm là viên ngọc quý của đất nước Việt Nam đặt giữa lòng Thủ đô Hà Nội mến yêu. Mỗi lần được ngắm cảnh Hồ Gươm, em lại thấy mình thật hạnh phúc vì đã được sinh ra trên mảnh đất Thủ đô nghìn năm văn hiến. Càng tự hào về cảnh đẹp Hồ Gươm, em càng muốn được góp phần nhỏ bé của mình vào việc giữ gìn, tô điểm cho cảnh sắc quê hương ngày càng thêm đẹp đẽ.

Tả cảnh núi Bà Đen: Núi Bà Đen không chỉ đẹp về cảnh sắc thiên nhiên mà còn đẹp bởi những chiến thắng của quân dân ta trong kháng chiến chống Mĩ cứu nước đã từng in dấu ở nơi đây. Vẻ đẹp của núi Bà Đen là niềm tự hào của quê hương. Vì vậy, chúng em luôn nhắc nhở nhau: hãy làm mọi việc vừa với sức mình để góp phần giữ gìn cảnh đẹp của quê hương.